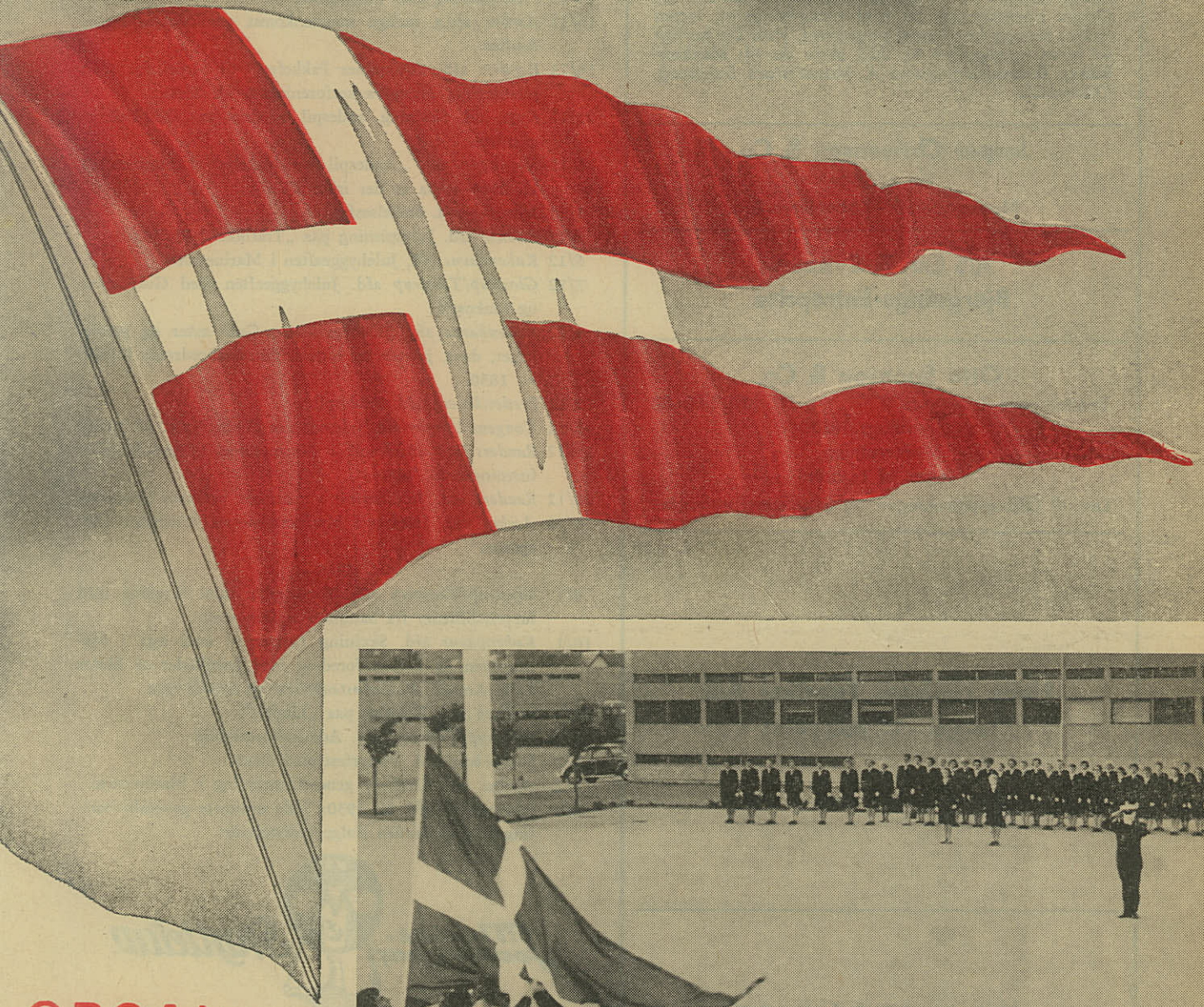
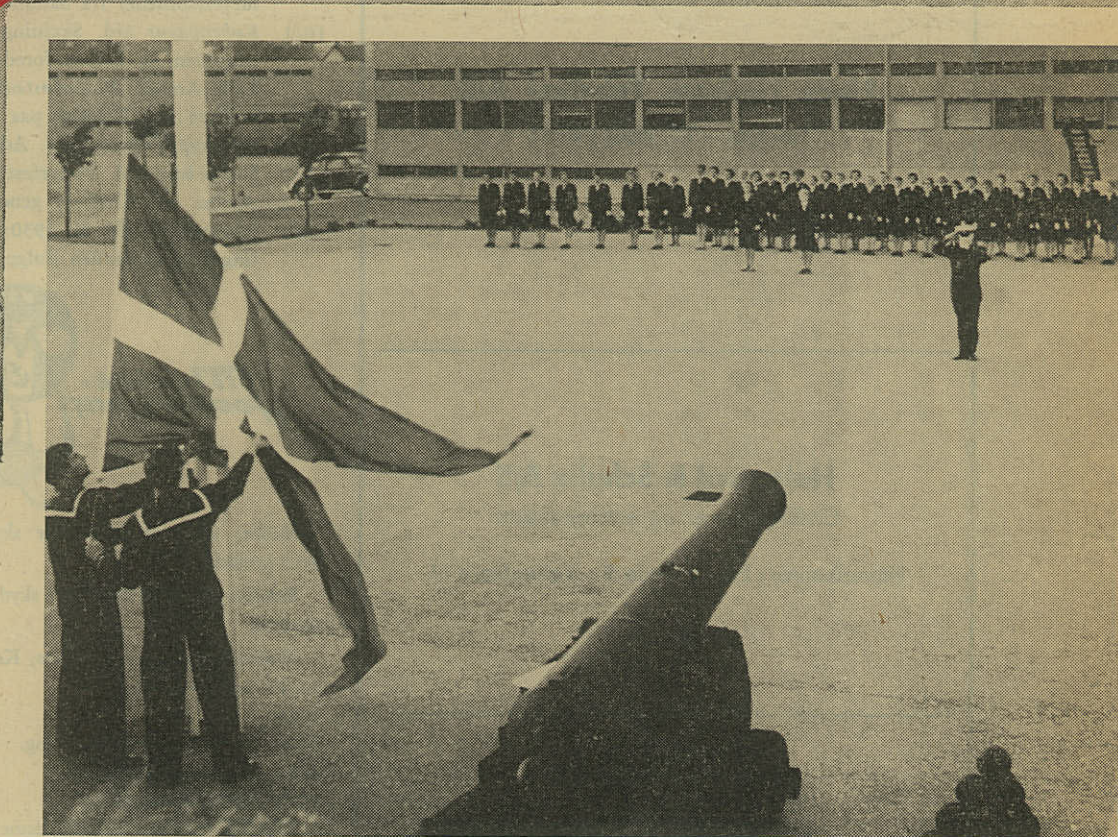

UNDER DANNEBROG

ORGAN
FOR
SØVÆRN
OG
SØFART

Hefte 4 - Novbr.
54. aarg. - 1967

Kvindeligt Marinekorps' Frederikshavn Kompagni med Korpschefen foran fronten ved flagnehalingen paa Flaadestation Frederikshavn den 4. sep. 1967.

(Som alle i Søværnet aftager KM'erne ogsaa buerne ved flagparader).

MARINEFORENINGENS MEDLEMSBLAD

Gratis – 237 østrigske frimærker!

I fire uger faar hver læser gratis 237 af de køneste østrigske frimærker, Sondermærker og bedre efterkrigsmærker, ved køb af den store luxuspakke med 3150 forskellige skønne samlemærker og billedmærker. (Katalogværdi mere end 450 michelmark), sælges nu til spotpris, til nu 73 danske kr. Opgiv postadresse, da fuld ombytningsret, ingen risiko. Mange har været begejstret. Hvis De hurtigt vil have luxuspakke nr. 203, skriv da til: **Markenkönig**, Braendströmgasse 4, Mozartstadt Salzburg, Osterreich.

Jesper Christensen & Co.

Vin en gros
Nørregade 28 - København K.

A/S Em. Z. Svitzers Bjergnings-Entreprise

Otto Suenson & Co.

Dronningens Tværgade 7 Tlf. (01) 14 04 82
Grundlagt 1880
Vinforretning
Lager af cigarer
Lev. til Officersforeningen og Søofficersforeningen

Hede Nielsens Fabriker A/S

Horsens - Tlf. (066) 2 47 11

Højgaard & Schultz A/S

Civilingeniører og entreprenører

Hovedkontor: Ewaldsgade 9 - København N.

I. Chr. Andersen

Ost

Vimmelskaffet 41 - Telf. 1345 - 14345

MARINE- FORENINGENS

Kalender

- 11/11 *Kongens Lyngby* afd. Andespil paa „Lottenborg“ kl. 1900.
12/11 *Helsingør* afd. 50 aars stiftelsesfest paa „Marienlyst“.
14/11 *Frederiksberg* afd. Torskegilde.
16/11 *Aarhus* afd.s aarlige sammenkomst paa Marinekaserne Aarhus.
18/11 *Randers* afd. „Damernes Pakkefest“ til fordel for afd.s juletræsfeest, Haandværkerforeningen, kl. 1900.
25/11 *Køge* afd. Skafning, andespil og dans paa Odd-Fellowgaarden.
3/12 *Helsingør* afd. „Andespil ved dagslys“ i Marinestuen kl. 0945 – saa er der intet TV.
5/12 *Hjørring* afd. Stiftelsesfest.
5/12 *Odense* afd. Julespisning paa „Trafikken“ kl. 1830.
6/12 *Københavns* afd. Julehyggeaften i Marinestuen.
7/12 *Glostrup/Taastrup* afd. Julehyggeaften med Gule ærter og bankospil.
9/12 *Københavns* afd. Julehyggeaften: Gule ærter og pandekager, dans, juletræ og lotteri. Forsvarsbrødrenes lokaler kl. 1830.
12/12 *Frederiksberg* afd. Andespil.
15/12 *Kongens Lyngby* afd. Julestue paa „Lottenborg“ kl. 20.00.
15/12 *Randers* afd. Andespil i Marinestuen i Haandværkerforeningen kl. 1930.
28/12 *Randers* afd. Juletræsfeest – nærmere program udsendes.
30/12 *Aarhus* afd. Julefest i Marinestuen paa restaurant „Søsporten“.

1968

- 4/1 *Glostrup/Taastrup* afd. Torskegilde samt foredrag med farvelsbilleder fra baserne paa Grønland.
10/1 *Københavns* afd. Skafning (biksemad med æg) i Marinestuen og derpaa foredrag med lysbilleder af Major L. S. Arentz: *Mellemøstenkrisen og Israelkrigen*.
22/1 *Holbæk* afd. Klipfisk paa „Linden“.
1/2 *Glostrup/Taastrup* afd. Admiralforsamling.
3/2 *Sønderborg* afd. Vinterfest med damer.
8/2 *Aarhus* afd. Ordinær generalforsamling i Marinestuen.
8/2 *Københavns* afd. kl. 1930: 54de ordinære generalforsamling med dagsorden ifølge vedtægterne.

Aarhus afd.s skyttelav har skydeaften den første tirsdag i hver maaned.

Randers afd.s skyttelav har skydeaften den første fredag i hver maaned.

Marineforeningens Skyttelav, København:

12/12 Juleskydning.

1968

16/1 Korrespondanceskydning.

13/2 Præmieskydning.

20/2 Generalforsamling.

(Iøvrigt vil der under denne overskrift foruden programnyhederne ogsaa være plads til særlige meddelelser fra skyttelavene).

KVINDELIGT MARINEKORPS

Piger i blaåt –

Piger i blaa uniform –

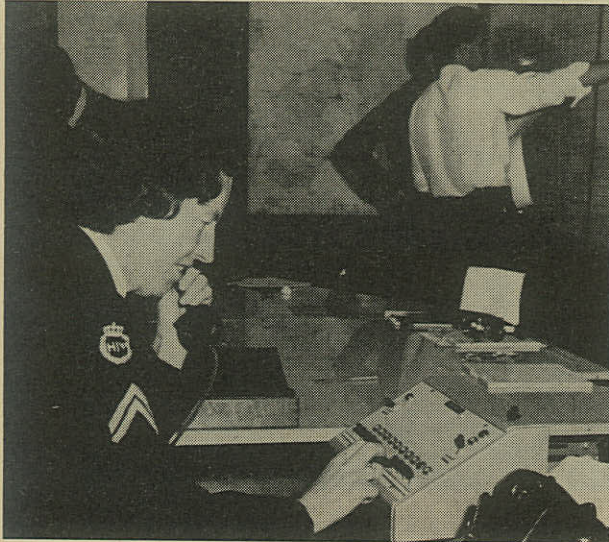
Piger med blanke ankerknapper –

et nyt og fremmedartet billede for gamle orlogsgaster, der daarligt nok husker sig selv som gaster med blaa krave og rund hue.

De stejler givevis ved synet af kvinder i kedeldragt og staalhjeml med nutidens vaaben som maskinpistol og/eller browninglignende pistol, med gasmaske og paksæk i moderne webbingstof – i det hele taget som tusind andre i vort land – over kvinder i uniform paa militære tjenestesteder.

Og det er dog et billede, der maa ses som typisk for vor tids aand, vor tids udvikling – for kvindernes ligeberettigelse i mangt og meget.

Det er ikke længere mændene alene man træffer som orlogsgaster indenfor Søværnet, idag ser vi ogsaa kvinderne i klædelige blaa uniformer indenfor det maritime værn, fuldt paa linie med WRNS under britisk orlogsflag, med franske, hollandske, amerikanske og svenske Marinelotter.

O-rums tjeneste

Herhjemme har Marineforeningen senest været taknemlig for den indsats Kvindeligt Marinekorps' dygtige musikkorps nu paa andet aar har ydet ved foreningens aarlige jubilarstævne. De gamle aargange har prøvet at marchere til taktfaste toner fra pigernes instrumenter og glædet sig over korpsets smukke fremtræden med den ranke tamburmajor i spidsen; den stav hun svang, er i parentes bemærket, i sin tid skænket til KMK af Marineforeningen. Paa ganske udmærket maade har musikorpset forstaaet at glide fuldt og helt ind i jubilarstavnets omfangsrige program, ikke mindst ved at give stævnet en smuk og festlig optakt.

Men dette er kun samarbejdet *Kvindeligt Marinekorps* og *Marineforeningen* imellem.

Kvindeligt Marinekorps (i moderne militær forkortelse: KMK) er andet og noget mere betydningsfuldt for Søværnet end blot et musikkorps; i dag ser og mærker man KM'ernes indsats overalt indenfor Søværnets rammer.

I vor moderne tid er det overalt i verden erkendt, at kvinderne paa mange felter kan løse talrige opgaver indenfor for-

svaret i den totale krig. Der er mange opgaver, mange specialer, der egner sig for kvinder, og ved at paatage sig disse, frigøres mændene til mere manuelt og haardt arbejde i krigens forreste linier som egentlige vaabenbærere; pigernes vaabenbrugsøvelser har kun sigte paa selvforsvar.

I Danmark er *Kvindeligt Marinekorps'* kontakt til Søværnet skabt over Hjemmeværnet paa samme maade som for Hæren og Flyvevaabnet med *Danmarks Lottekorps* og *Kvindeligt Flyvekorps*. KMK er ligesom *Marinehjemmeværnet* (MHV), hvem korpset er underlagt, opbygget til støtte for Søværnet i kritiske situationer. Som følge heraf maa korpsets medlemmer i fredstid dygtiggøre sig til de forskellige opgaver, og derfor er KMK's medlemmer at træffe overalt, hvor Søværnet i dag har sit virke.

Kvindeligt Marinekorps' program lyder som følger:

Korpset blev stiftet den 22. juni 1946 efter studiebesøg hos de britiske WRNS, som gjorde saa glimrende en indsats under den anden verdenskrig.

Efter Hjemmeværnsloven af maj 1961 er korpset direkte tilknyttet Hjemmeværnet, og kan optage kvinder mellem 18 og

Selvforvarstræning

60 aar. Alle skal de gennemgaa den samme grundlæggende uddannelse, som varer 72 timer, og denne undervisning, der normalt foregaa 2 gange ugentlig om aftenen, omfatter bl. a.:

Tjenestekendskab (Forsvarets, Søværnets, Marinehjemmeværnets og KMK's organisation), *tjenesteforhold*, *marchøvelser*, *militær sikkerhed*, *elementær meldetjeneste* samt *elementær førstehjælp*. Med denne uddannelse til KM'er, kan de paagældende standse her og blive placeret efter deres civile uddannelse, f. eks. ved kontorarbejde, ved forplejning, som ordonnans m. m. eller gaa videre med specialuddannelse.

Indenfor denne uddannelse findes mange interessante specialer at vælge imellem:

meldetjeneste, *radartjeneste*, *O-rumstjeneste*, *forsyningstjeneste*, *chaufførtjeneste*, *Naval Control of Shipping* m.fl.

For interesserede fra provinsen, hvor der ikke er saa mange uddannelsesmuligheder, eller for dem, der ikke i vinterens løb kan afse aftener til uddannelsen, er der mulighed for at faa denne paa Marinehjemmeværnsskolen paa Slipshavn ved Nyborg, hvor KMK hvert aar afholder flere 8-dages skoler.

Korpset har desuden en idrætsforening, hvor mange former for sport kan dyrkes: *svømning, gymnastik, skydning, atletik, jiu jitsu* o. fl. a.

Endelig findes der ogsaa et *musikkorps* for de KM'ere, der har evner, tid og lyst, og musikkorpset ser altid gerne ny tilgang.

Parade for Chefen for Søværnet

KMK deler sig i sin tjeneste i to linier. Dels er der de KM'ere, der staar til raadighed for Søværnet og de er mobiliseringsplaceret til mange forskellige tjenestesteder landet over. En anden gren arbejder i direkte tilknytning til Marinehjemmeværnets forskellige flotiller (HVF) rundt om i havnebyerne, hvor de gør tjeneste sammen med Hjemmeværnsgasterne.

I kommunikationstjeneste, fortrinsvis i land, men i visse situationer ogsaa ombord i Hjemmeværnsfartøjerne, gaar KM'erne pligtopfyldende ind i arbejdet, de tager her, som i de øvrige specialer, deres tørn indenfor det fælles maal: at dygtiggøre sig i Forsvarets tjeneste til værn for frihed og fred.

I gamle dage saas kvinderne i kampens forreste linier kun som omsværmede, kønne marketendersker – i dag er tankerne og ideerne mere realistiske. I dag møder vi vore blaa piger i NCS-tjenesten (Naval Control of Shipping), i radiotjenesten, i plottertjenesten samt talrige andre afgreninger, funktioner af betydning indenfor værnene, og i de fleste tilfælde gaar de saadan ind for opgaverne, er saa dygtige indenfor deres felter, at mændene har svært ved at hamle op med dem.

I de fælles bestræbelser om udvidelse af og dygtiggørelse i egne kundskaber, i fremme af enhedens standard ser man indenfor Marinehjemmeværnet i fuld beundring paa KM'ernes indsats.

Hertil kommer saa det gamle kendte faktum: Kvindernes beundringsværdige gennemførelse af paatagne opgaver – en indsats, der ogsaa gennem eksemplet har sin store værdi, føj saa hertil sportsaanden, der altid faar det til at glide lettere.

Som eksempel herpaa skal refereres af en artikel i CF-bladet om KM'ernes deltagelse i aarets „Njimegen-march“ i Holland, en 4-dages sportspræstation med international deltagelse af baade kvinder og mænd – civile som militære:

„... Det var et fantastisk syn paa de militære rastpladser at se folk ligge med benene i vejret, medens læger og massører gik omkring for at hjælpe. Da vi den tredie dag laa mellem trætte belgiske commandosoldater, der havde deltaget i kampene i Congo, rejste en af dem sig vaklende op og sagde:

– Kammerater, ser I hvad jeg ser?

Alle vendte sig i den angivne retning og stirrede forbløffet, og for os danske ogsaa stolte, paa et hold danske piger fra *Kvindelige Marinere*, der dansede jenka. –

I løbet af ganske faa sekunder var vi mænd igen paa benene og traadte an til en ny march. Pludselig var vi ikke spor af trætte mere...”

Blinksignalering

Kan ovenstaaende vække interesse for og bidrage til øget tilgang til *Kvindeligt Marinekorps* blandt gamle Orlogsgasters kvindelige paarørende følges de maritime traditioner, og Marineforeningen vil samtidig kunne glæde sig over hermed at have givet KMK en beskeden haandsrækning i agitationsarbejdet.

-del.

*Naar kvinderne samles i KMK —
saa bør mændene være at finde i
Marinehjemmeværnet eller i Marineforeningen...!*

Fra Søværnet

Aarhus Havn har flere gange i sommer haft udenlandske flaaadebesøg. I nogle tilfælde har der været tale om „uofficielt besøg“ i andre om „rutinebesøg“.

Marinestation Aarhus forklarer forskellen: Et uofficielt besøg har bl. a. til formaal at „vise flaget“ i fremmede havne, eventuelt i forbindelse med en national/international begivenhed, eller at fremme og/eller at vedligeholde forbindelsen mellem de paagældende lande. Der aflægges visitter i henhold til bestemmelser, som er fastsat herfor.

Ved et rutinebesøg forstaaes et besøg, der aflægges i forbindelse med NATO-øvelser eller lignende. Der er stærkt begrænset ceremoniel, og visitter aflægges normalt kun hos den stedlige sømilitære myndighed.

Juli maanedes udenlandske flaaadebesøg i Aarhus var af den sidstnævnte slags. Det blev aflagt af de to hollandske patruljebaade BULGIA og FREYR.

Kongeskibet DANNEBROG lagde en dag midt i juli ind til Honnørkajen. Anledningen var kong Frederiks besøg paa FDF-landslejren ved Silkeborg.

Af 48 søredningstjenester i første halvår af 1967 var de 13 unødvendigt, oplyser Søværnets operative Kommando (SOK) i en netop udsendt statistik.

I fem tilfælde rapporteredes til Søværnet om nødraketter eller formodede nødstilfælde, men undersøgelserne viste, at det var fejlobservationer.

Andre otte tilfælde var unødvendige, fordi de efter Søværnets operative Kommandos opfattelse skyldtes ukyndiges adfærd, ubetænksomhed, manglende viden eller tankeløshed. Ingen af tilfældene var dog så grelle, at SOK fandt anledning til at rejse erstatningssag.

I et tilfælde har SOK bedt politiet foretage nærmere undersøgelser. Det drejede sig om unge mennesker, der i kaadhed affyrede nødraketter fra et lystfartøj. Selv om ulovligheden blev paatalt straks, affyredes mindst én nødraket senere. Politiet har endnu ikke afsluttet undersøgelserne.

I øvrigt viser statistikken, at der i 1967 har været en væsentlig stigning i antallet af søredningsaktioner i forhold til de nærmest foregaaende aar. Det kan dels skyldes det urolige vejr i foråret, dels en stigning i antallet af smaafartøjer til lystsejlad.

Kommandøskaptajn I. V. Tegner, København, tiltraadte 1/9 posten som direktør for det internationale hydrographic bureau i Monaco.

Kommandørkaptajn Tegner, der i en aarrække har gjort tjeneste ved Søkort-Arkivet i København faldt for 65-aars-aldersgrænsen og blev pensioneret, hvorefter han overtog den internationale post, som han blev udpeget til ved en kongres, den internationale hydrografiske sammenslutning i maj holdt i København. Udnævnelsen gælder for fem aar.

I en samtale med „Ingeniør- og Bygningsvæsen“ i anledning af den nye opgave siger kommandørkaptajnen, at der i de kommende aar skal foretages nye opmaalinge overalt i europæiske farvande.

Det er fremkomsten af stadig større skibe, der nødvendiggør, at søkortene nu maa være meget mere nøjagtige end tidligere.

– De stadig større skibe medfører ogsaa, at vi nu i Storebælt maa i gang med at finde 20 meters vanddybde, saa selv de

største skibe kan passere dette internationale farvand, iøvrigt forudser vi en vældig udvikling paa søkort-området, naar man faar indført elektronisk databehandling ogsaa her:

– Saa længe vi maa udføre arbejdet „i haanden“, kæmper vi for at overkomme den nødvendige behandling af alle de nye opmaalingresultater. Det vil totalt ændre sig den dag, vi faar elektronisk databehandling ogsaa paa vort felt, slutter kommandørkaptajnen.

Det 4. nordiske Kadet-Idrætsstævne blev iaar afholdt paa Flaadestation *Frederikshavn* og for første gang var Finland med paa lige fod med de øvrige nordiske søofficersskoler.

Konkurrenceresultaterne blev: *Haandbold*: Norge–Danmark 12–15, Sverige–Norge 18–9, Sverige–Danmark 9–9. *Roning*: Individuel vinder: Søkadet K. P. Hansen – rækkefølge: Norge – Sverige – Finland – Danmark. *Pistol*: Søkadet P. B. Sørensen, individuel vinder – rækkefølge: Danmark (de 3 første pladser) – Norge – Sverige – Finland. *Atletik*: Sverige – Norge – Danmark – Finland.

De taktfaste ceremonielle geværgreb forsvinder nu i det danske Søværn. Søværnskommandoen har bestemt, at ceremoniel eksersits med gevær ophører, hvorefter maskinpistolen bliver den fremtidige standardbevæbning, visse vagtposter vil dog fortsat være geværbevæbnede.

Inspektionsskibet INGOLF har nu forladt Grønland – under protest fra den grønlandske landsrådsformand, *Erling Høegh*, der mener, at man paa denne maade lader de grønlandske fiskere i stikken. Chefen for Søværnet, Viceadmiral S. *Tbostrup*, giver Erling Høegh ret, men med kun 4 inspektionsskibe til raadighed – og baade Grønland, Færøerne og meget andet at passe paa, samt søopmaalingssopgaver – kan opgaven simpelthen ikke løses.

Inspektionsskibene har ogsaa betydning i forbindelse med redningstjenesten.

„Om sommeren maa vi arbejde med to skibe til opmaaling og to til inspektion“, siger viceadmiralen. „Men ind imellem maa skibene jo ogsaa hjem til København for reparation, eftersyn og andet. – Naar vi ikke har flere skibe, kan vi ikke gøre det bedre“.

I øjeblikket, og i foreløbig 2 maaneder, er der kun 2 kuttere til at løse opgaverne ved Grønland.

Et 100 aars marineminde

Den 1/10 var det 100 aar siden, Søværnets Elevskole blev oprettet i Søkvæsthuset paa Christianshavn under navn af „Flaadens Underofficersskole“, idet chefen for Orlogsværftet den 1. oktober 1867 fik bemyndigelse til „at antage 8 lærlinge til Marinekorpset“. Op gennem aarene har skolen ofte skiftet navn, men uanset dette hed den i daglig tale aldrig andet end „Elevskolen“.

Som elever paa skolen blev optaget 14-aarige drenge, der ved optagelsesprøven skriftligt fik paalagt at møde „sømmelig ren paa legemet og med ren skjorte paa“. – Eleverne boede paa skolen og i løbet af 6 aar, delvis paa skolen og delvis paa togt med flaadens skibe eller ved institutioner paa Holmen, gennemgik eleven en selv efter datidens forhold meget streng uddannelse med en timeplan fra tidlig morgen til køjetid.

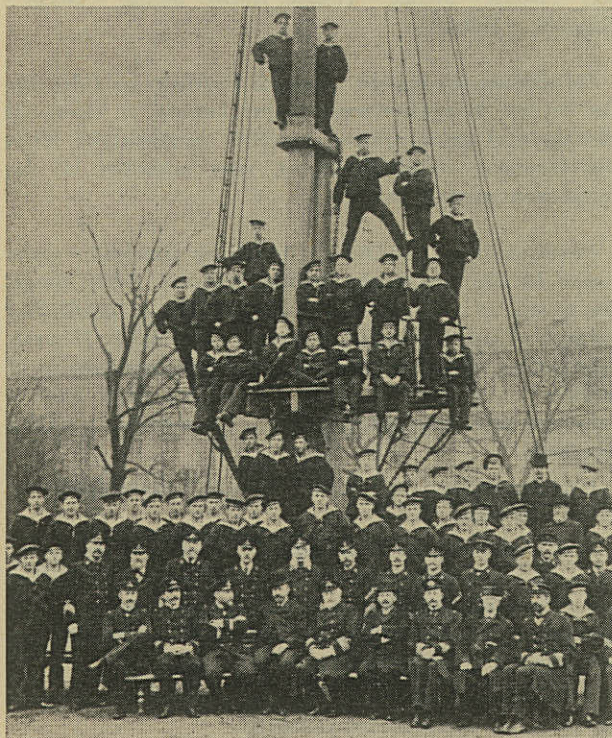
Undervisningen omfattede elementære skolefag samt selvfølgelig hovedsagelig sømilitære fag, teoretiske (i begrænset omfang) og praktiske fag tagende sigte paa dimittendernes virke i flaadens skibe inden for de forskellige tjenestegrene: Dæks-tjenesten samt fra 1903 tillige maskintjenesten.

Skolens elever har alle dage haft et særdeles godt omdømme, hvilket i ikke uvæsentlig grad skyldes de grundlæggende karakteregenskaber: flid, orden og optræden, som var blandt de positive sider af den strenge, militære opdragelse gennem de 6 aar.

Elevernes tjeneste i skibene og ved institutionerne i land var almindelig anerkendt, og adskillige af de relativt mange elever, som forlod Søværnet, fordi de stramme militære rammer ikke gav dem tilfredsstillende arbejds- og udviklingsvilkår, opnåede betydningsfulde stillinger i erhvervslivet.

Med de vekslende søværnsordninger ændredes elevernes senere militære status, medens undervisningen, bortset fra den å-jourføring, som udviklingen nødvendiggjorde, i indhold og form forblev uændret.

Ved søværnsordningen af 1932 blev skolen nedlagt og 1065 elever havde i det forløbne tidsrum faaet deres uddannelse paa elevskolen.

Elevskolens officerer, lærere og elever i 1902 samlet om øvelsesrigningen i skolegården (fra Korvetten THOR)

Den unge elev midt i næstøverste række (BB stængevant) er den andet sted i bladet omtalte 80-aarige Orlogskaptajn Janus Sørensen

Tidligere elever, og da navnlig elever fra kostskoler, har altid næret stor veneration for den skole, hvor de har tilbragt de bedste ungdomsaar. – Det var derfor naturligt, at Søværnets Elevskoles elever ønskede at markere 100-aarsdagen for deres skoles oprettelse. En komité med direktør Jens Palle, elev fra 1904, som formand havde taget initiativet til en højtidelighed paa 100-aarsdagen, søndag den 1/10, hvor en mindetavle – skænket af „Carlsberg Mindelegat for Brygger J. C. Jacobsen“ – blev afsløret i Søkvæsthuset, Overgaden oven Vandet 60, København, hvor skolen havde til huse saalænge den bestod.

Komiteens dristigste forventninger med hensyn til deltagelse i højtideligheden fra de gamle elevs side blev langt overskredet, idet 145 gamle elever fra nær og fjern var mødt op i den gamle skolegaard, hvor glade smil og gensynsglæde prægede de mange gamle og unge ansigter. Den smukke højtidelighed

blev overværet af Chefen for Søværnet, Viceadmiral S. Thostrup, der i sin tale oplyste, at baade hans afdøde fader, Lodsformand Gustav Thostrup, og hans onkel, Materielmester, Løjtnant Cbr. Bendix Thostrup, begge var udgaet fra den gamle skole i Overgaden.

Efter afsløringshøjtideligheden samledes deltagerne til en let frokost i Søofficers-Foreningens Kongesal, som i husets skoleperiode havde været opdelt i klasseværelser.

Under det kammeratlige møde og samvær hørtes ogsaa røster om at lade denne 100-aarsdag være den første i en nyopbygget tradition med en aarlig sammenkomst for Elevskolens gamle drenge.

Fra Hovedbestyrelsen

80 AAR

Blandt de faa elever paa den første danske, sømilitære flyveskole i 1911 nævnes sammen med nu længst afdøde flyveveteraner, som de daværende Premierløjtnanter Laub og Christiansen ogsaa Underbaadsmand J. G. V. Sørensen – idag vor ældste, nulevende flyver – men at dette J. G. V. dækker Janus er der vist kun faa, der aner.

Som Janus kendes han overalt i Grønland og i danske maritime kredse, ikke mindst indenfor Marineforeningens store medlemsskare.

Den 30. oktober fyldte Orlogskaptajn Janus Sørensen 80 aar, og der var al god grund til paa denne mærkedag at hylde den stadige ungdommelige og vitale sømand, hvis afregningsbog er spækket med beviser for mange, lange og ikke helt almindelige togter – langt udover en normal dansk marinebefalingsmands sædvanlige tilværelse, som kan være omskiftelig nok endda.

Som først nævnt: gammel flyver, men ogsaa som undervandsbaadsmand har Janus indlagt sig stor fortjeneste. I 1916 var han den første befalingsmand, der sammen med 2 mand blev udsendt og kom op fra den nedsejlede danske U-baad DYKKEREN i Sundet, og han var meget virksom i hjælpearbejdet med at bringe sine skibskammerater op fra den sunkne undervandsbaad.

Senere mødte vi ham som lærer i skoleskibet, 5-mastet bark KØBENHAVN paa dets første togt, en 13 maaneders jordomsejling; vi træffer ham i pionerarbejdet med oprettelsen af radiostationer i Grønland; som fører af geodætbaad langs Grønlands klippefyldte kyster. Under 2. verdenskrig var han paa opmaalarbejde rundt om i Danmark.

Saa gik turen atter mod nord til tjeneste ved oprettelsen af Grønlands Marinekommando; for Fyrvæsenet gennemførte Janus en rejsning af fyr og baaker til vejledning for en sejlroute langs Grønlands vestkyst og i 1952 og 1960 var han „Kendemand“ ombord i kongeskibet DÅNNEBROG paa kongetogter til Grønland.

Senere igen var han organisator og leder af Slædepatruljen SIRIUS paa Grønlands østkyst – og da marinetjeneste endelig var afsluttet ved 70-aarsalderen, blev han ishavseksperter for rederiet Lauritzen.

Under sine korte ophold herhjemme har Janus Sørensen ogsaa skaffet sig meget skrivi fra haanden. Som formand for foreningen ØRNEN var det kun naturligt, at han - der har været levende interesseret i foreningsarbejde - samlede denne gamle forening for Søværnets Underofficerers historie, ligeledes har han skrevet et digert værk om Søunderofficererne og deres uddannelse gennem tiderne, og endelig har han været en flittig medarbejder ved talrige maritime og grønlandske tidsskrifter.

Ved siden af alt dette har Janus ogsaa faaet tid til at interessere sig for Marineforeningens virke. Siden 1955 varetog han som medlem af hovedbestyrelsen det brydsomme hverv som hovedkasserer, og at hans arbejde som saadan blev anerkendt og værdsat gav Marineforeningens medlemmer til kende ved, ved hans afgang som hovedkasserer i 1965 at udnævne den højtfortjente kammerat til æresmedlem af landsforeningen.

Ved sin afgang fra aktiv tjeneste i Søværnet blev han paa 70-aarsdagen - ledsaget af Chefen for Søværnet, Viceadmiral Vedel, modtaget i særaudiens af Hans Majestæt Kongen, der tildelte ham den meget sjældne udmærkelse: *den kongelige Belønningsmedalje i Guld med Krone at bære i Dannebrogssordenens baand.*

Janus er stadig rask og rørig, altid i fuld aktivitet, og naar vi hylder den gamle orlogsgast, er det i dyb beundring for hans aabne og ærlige karakter, for hans mange straalende egenskaber: Han er en god dansk søgut som kun faa -

H. de L.

70 AAR

Den 19/11 fylder Cbr. Bønnelycke 70 aar. - Bønnelycke - mere almindeligt kendt under navnet „Bønne“, har været medlem af Marineforeningen siden 1920, først i Kbhv.s afd., men fra 1949 i Hørsholm/Rungsted, hvor han nu er æresmedlem. Han er ligeledes æresmedlem af Kbhv.s afd.s Skyttelav. I 1938 indtraadte han i MF.s hovedbestyrelse, fra 1942 som næstformand i Marineforeningen. I 1958

tvang helbredet ham til at trække sig tilbage og nedsætte aktiviteten i foreningsarbejdet.

Saa kort kunne Bønnes forbindelse med MF beskrives, men det giver intet billede af hans betydning og indsats for Marineforeningens sag og eksistens.

Paa billeder af skelsættende begivenheder indenfor MF er det rundt om i Marinestuerne almindeligt at finde Bønnes runde, glade ansigt. Det er ikke urigtigt at sige, at MF.s arbejde har været hans liv, og navnlig i perioden som næstformand maa det siges, at han var den bærende kraft. Han var initiativet, han var støtten, ham, der aldrig undslog sig for en opgave, ham man aldrig gik forgæves til - han var kammeraten, der lod sig bruge og misbruge; han ofrede sig paa sagens alter.

Bønne har bestandig paakaldt ære og respekt for vore nationale symboler, og sit danske hjerte og sindelag viste han ved under krigen at tage en haand med paa mange omraader, hvad der klarest fremgaar af en sang fra hans 50-aars fest:

Mens Krigen den rased',
og Tyskerne mased',
var Bønne et mandfolk, hvordan det end gik,
hjalp mange til Sverrig,
skønt langt fra ærgerrig,
Medaille og Ridderkors, Bønne han fik.
Dette Kors, der paa Bønne med Ære blev sat,
viser Bønne som Dansker er „Karl for sin Hat“,

var mange som Bønne,
man let kunne skønne,
at Danmark ku' klare den mørkeste Nat.

Som enhver personlighed har Bønne altid haft sin egen særprægede facon og sin egen jargon. Naar MF hylder ham paa 70-aarsdagen med tak for hans store indsats, skal det være med en af hans egne vendinger:

Tillykke, din original -

KH.

Blandt øvrige mærkedage kan ogsaa nævnes, at redaktøren, Marineforeningens landssekretær, G. Honnens de Lichtenberg, den 10/12 fylder 65 aar.

Han er stadig i fuld aktivitet indenfor foreningslivet, og ikke mindst hans betydningsfulde indsats ved tilrettelæggelsen og gennemførelsen af *Det nordiske Stævne* i Aalborg - som ved saa mange andre større begivenheder indenfor Marineforeningen - var i høj grad medvirkende til det gode resultat.

Det er kun at ønske, at han fortsat endnu i mange aar vil fortsætte sit arbejde for Marineforeningen, som for saa meget andet han er interesseret i.

„Marstal“.

60 AAR

Aalborg afd.s energiske formand og samtidig det nordjyske Distrikts repræsentant i Marineforeningens Hovedbestyrelse, Taksator Arne Sørensen, fylder 27/12 60 aar.

Støt og flittige har han passet sine foreningsposter oppe i Nordjylland og han har paa udmærket maade forstaaet at formidle kontakten sit distrikts mange afdelinger imellem og med hovedbestyrelsen.

Aaret i aar har ogsaa læsset meget paa hans skuldre: først afdelingens 50 aars jubilæum, afviklet paa en smuk og stilfuld maade; dernæst var Aalborg hjemstedet for aarets Sendemandsmøde, og tilrettelæggelsen heraf kunne give sin mand nok at virke med.

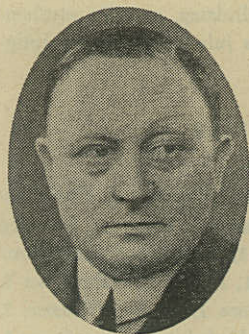
Endelig var Arne Sørensen Hovedbestyrelsens lokale repræsentant ved tilrettelæggelsen af det Nordiske Stævne i Aalborg og ydede her en virksom og god indsats.

Fra nær og fjern kommer alle gode ønsker til vor brave kammerat, som har fundet sig en god plads i den nordjyske Hovedstad, men dog ikke længere væk, end at en hilsen fra hele landet kan naa frem til festdagen.

Marineforeningen var ved sin Hovedkasserer, Orlogskaptajn Thørlund Nielsen repræsenteret ved det pressemøde, som Selskabet *Fregatten JYLLANDS venner* havde arrangeret ombord i den gamle orlogsmænd i Ebeltoft havn.

Fregatten har haft besøg af kulturministeren, der var meget interesseret i bevarelsen af det historiske skib, en indstilling som man venter sig meget af - tænk om det nu endelig skulle lysne for arbejdet med bevarelsen af vort gamle orlogsminde, man tør næsten ikke tro, at der nu vil ske noget i denne sag.

Der er stor interesse for skibet fra de tusinder af turister, der sommeren igennem aflægger besøg om bord. Her er enkelte lukafer møbleret som da skibet var under kommando, ligesom der kan ses skaffeborde og bænke, ophængte hængekøjer m. m. Et panorama over kampen ved Helgoland 9/5 er opstillet og

gennem højtaler hører man om den historiske fregat skæbne, ligesom Flaadens gamle hornsignaler en dag igennem klinger under de lave dæk.

Selskabet Fregatten JYLLANDS venner trænger til støtte for sit arbejde, tegn Dem eller afdelingen som medlem, køb de smukke mærkater eller Kommandør Kjølens bog „Fregatten fortæller –“ eller Kommandørkaptajn R. Steen Steensens pjese om fregatten, saa faas alle oplysninger om det gennem aarene saa mishandlede gamle orlogsskib. *-del*

Marineforeningen udsatte som sædvanlig en præmieserie til Søværnets atletikkonkurrencer 1967 i 200 m løb. Disse præmier tilfaldt:

1. præmie: Konstabel J. O. Nielsen, Søværnets Dykkerskole.
2. præmie: Overkonstabel F. L. Rasmussen, Stevnfort.
3. præmie: Værnepligtig N. Jørgensen, Stevnfort.

I forskellige norske, svenske og danske Soldaterforeningsblade dukker der nu efterhaanden rosende referater frem om *Det nordiske Soldater- og Marineforeningstævne* i Aalborg i juni.

Baade det norske og det svenske Marineforeningsblad er fulde af lovord over Marineforeningens arrangementer, hvoraf især turen i bus ad den flade strand fra Blokhus til Løkken har vakt begejstring; en saadan vidtstrakt strandbred kendes ikke i vore nabolande.

Ogsaa den stiltfærdige højtidelighed paa den lille Maarup kirkegaard ved den britiske fællesgrav for de ved fregatten CRESCENT's forlis i 1808 omkomne, havde gjort et dybt indtryk paa alle deltagere.

For nogle svenske Luftværnsartillerister, der stod saa at sige med et ben i hver lejr: indkvarteret paa Soldaterkaserne, men deltagere i Marinearrangementet, var den kammeratlige aften paa Flaadestation Frederikshavn en stor oplevelse fremgaar det af et referat. Helt stive i navigationen har de brave *Lv.ere* nu ikke været – de blev ikke set til middagen paa Flaadestationen den aften, men det er senere blevet opklaret, at de havde festet i *Marinestuen* i Frederikshavn – alene.

Marineforeningens Hovedbestyrelse har afholdt sit ordinære efteraarsmøde i København den 28. okt. 1967 i Søofficers-Foreningens lokaler i Søkvæsthuset. Til den paafølgende souper var inviteret æresmedlemmer, Præsidenten for Danske Soldaterforeningers Landsraad ligesom Flyvevaabnets Soldaterforening var repræsenteret ved sin Næstformand, endvidere saas repræsentanter for Carlsbergs og Tuborgs direktion m. fl. Bordpynten havde den af MF. efter afdøde hovedbestyrelsesmedlem, Kommandør C. V. Evers, arvede VALKYRIEN-vase, i sin tid skænket til Prins Valdemar af Krydserens officerer, som midtpunkt.

Det gaar stadig sløjt med oplysningerne om Marinestuerne: senest er oplyst, at *Viborg* afd. har Marinestue i Haandværker- og Borgerforeningen og at *Randers* har Marinestue i Haandværkerforeningen, men der er mange Marinestuer, som Hovedkontoret ikke ved nærmere om – og hvad med oplysninger til en oversigt over Adoptionskibe? Hovedkontoret hører ogsaa gerne nærmere herom, helst med dato for adoptionsbesøg, saa vi kan faa en oversigt til medlemsbladet.

Danmarks-Samfundet har bragt Marineforeningen en oprigtig tak for hjælpen ved flagsalget og deltagelse i Dannebrogsfesterne paa Dannebrogsgade den 15. juni.

Flagsalget gik stort set godt, og takket været flittige sælgere over hele landet har man i aar kunnet bortskænke 259 faner og 138 flag, hvoraf 3 flag er tildelt Marineforeningens Afd.

Næste nr. af Marineforeningens medlemsblad UNDER DANNEBROG er planlagt at udkomme medio februar maaned 1968. Stof til dette nr. skal være redaktøren (Hovedkontoret) i hænde senest 15/1 – men hvorfor vente til sidste frist, skriv hellere referaterne med det samme, medens indtrykkene er friske.

Saa er der postnumre nu.

Hovedkontorets adresse ser nu saaledes ud:

Marineforeningens Hovedkontor,
Telf. 0162 - (PALÆ) 2886.
Havnegade 55. II.
1058 København K.

og UNDER DANNEBROG's annoncerekspedition har adresse:

Danmarksgade 3,
9900 Frederikshavn.

Søværnets Juleskaale 1967

De smukke juleskaale fremkommer i samme udstyr og format som tidligere aar – i aar er motivet en skibsklokke mærket *Søværnet*, der fremtræder i brunlig farve.

Pricen for porcelænsskaalen, den mindre skaal, kr. 6,60 – for den større fajanceskaal kr. 4,25. – Priserne er incl. moms, men ekskl. et mindre forsendelsesgebyr.

Bestillingsformularer er tilsendt alle afdelinger og de skal være indsendt direkte til Kgl. Porcelænsfabrik inden 15/11. Husk, der laves kun det bestilte antal skaale, saa der kan ikke kompletteres senere hen – og husk saa ogsaa at faa betalt. Der er hvert aar nogle afd., som maa rykkes for mange gange, det maa jo ogsaa erindres, at det er en tillidsag, at MF.s medlemmer kan faa lov til at købe Søværnets juleskaale – det forpligter.

Tilgang af nye medlemmer i juli kvartal 1967

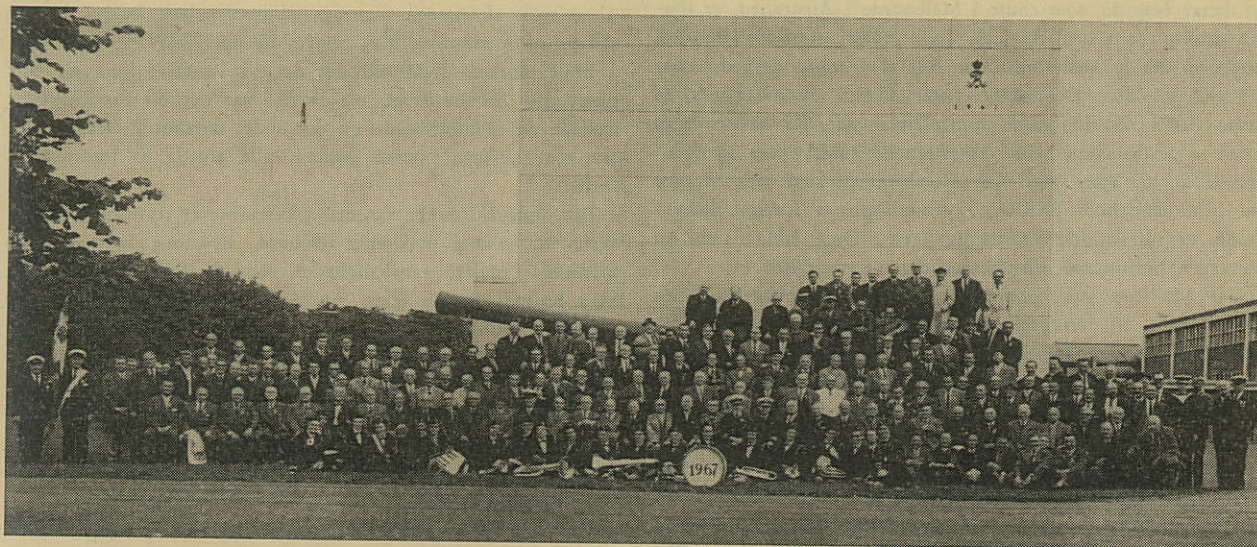
Århus 4, Ebeltoft 8, Esbjerg 4, Frederikshavn 2, Frederikssund 4, Gentofte 1, Glostrup 1, Hadsund 3, Haslev 1, Herning 12, Helsingør 3, Hillerød 1, Holbæk 3, Hornbæk 3, Hørsholm/Rungsted 6, Kolding 3, Kg.s Lyngby 1, Korsør 6, København 3, Møen 1, Nakskov 2, Næstved 2, Odense 1, Padborg/Gråsten 2, Skagen 6, Skjern/Tarm 2, Struer 1, Stubbekøbing 4, Svendborg 5, Søllerød/Holte 2, Sønderborg 14, Thisted 1, Thyborøn 21, Varde 1, Vordingborg 6. – Ialt 140.

Afgang ialt: 100. – Fremgang ialt: 40.

Liste over Marineforeningens effekter der forhandles af Hovedkontoret:

- Almindeligt (stort) emblem*, do. for medlem i mere end end 25 aar; 40-aars- og 50-aars-baad til sidstnævnte.
- Kendingstegn* (naal eller knap).
- Emblem for Æresmedlem* (medlem under/over 25 aar).
- Jubilæumstegn for tjeneste ved Søværnet* (25 aar - sølv, 40 aar - guld, 50 aar - bjælke til sidstnævnte).
- Kasketemblem*.
- Manchetknapper* med MF.s emblem (sølv).
- MF.-slips*, sort trevia m/ anker-emblem.
- Stander* med MF.s emblem, blaa (16×23 – 24×48 og 50×150 cm).
- Bordflag* (MF-flag – hertil bordflagstang med krydsfod eller MF-emblem paa plade).
- MF.s ol- eller snapseglas*.
- MF-mærkater*, ark (brug dem paa julekorrespondance) eller mapper (brug dem som julegave).
- MF-telegramblanketter* m/ kuvert.
- MF-dobbeltkort* m/ kuvert.

AARETS JUBILARSTÆVNE

Marineforeningens jubilærstævne 1967 blev afholdt søndag 3/9 med indledende møde paa *Holmen*, som for alle Orlogsgæster var det sted, hvor de fik deres første indblik i Søværnet med hvad dertil hører. Mange gamle gæster mødtes nu igen efter flere aars civillev, og der var særlig mange deltagere blandt 50-aars jubilæarerne; tilslutningen var dette aar overordentlig stor, med ældste deltager fra aargang 1902.

Vejret klarede op, da man traadte an til parade med musikkorpset fra *Kvindeligt Marinekorps* paa fløjen. Marineforeningens formand, Kommandørkaptajn *K. Hertz*, bød velkommen til stævnet, derefter talte Chefen for Flaadestation København, Kontreadmiral *E. Saabye*, der foruden at byde velkommen paa maritim grund ønskede deltagerne en god dag. Efter en kort andagt ved en værnepligtig teolog, blev der nedlagt krans ved mindstestenen for de under besættelsen faldne af de 2 ældste deltagere (1902'ere). Med KMK.s dygtige musikkorps i spidsen drog man under ledelse af Marinekaserne Københavns velfærdsofficerer op gennem de kendte gamle steder for kl. 1230 at samles paa Marinekaserne København til den berømte bixemad med hvad dertil hører; det løsnede tungerne og diskussionen gik ivrigt om de tidligere oplevelser. Efter afsked med musikkorpset kørte busserne fra Ndr. Toldbod til det moderne uddannelsescenter for alle orlogsgæster i Avderød, der ligger skønt paa en halvø i den smukke Arresø. Eksercerskolens næstkommanderende, OK *Secher Larsen* bød velkommen og gav en kort orientering til indledning af en kort rundvisning, hvorunder der ogsaa blev aflagt besøg i skolens kirkesal med det af MF.s tidligere næstformand *Chr. Bønnelycke* byggede kirkeskib.

Og saa kom den store overraskelse:

Ved særlig velvilje fra Søværnskommandoen var der ordnet et „Tattoo“ paa paradepladsen af Søværnets meget dygtige Tambourkorps. En straalende præstation, smukt, taktfast og elegant, hvis mage man skal lede langt omkring efter. Denne straalende blanding af toner og taktfast eksercits blev kraftigt applauderet af de gamle gæster, og det er kun at haabe, at denne eminente opvisning hvert aar maa være at finde paa jubilærstævnets program – saa er der noget at glæde sig til.

Derpaa blev der pebet til skafning i den kæmpestore kostforplejningsbygning, hvor deltagerne under Kaptajnløjtnant *Johnsens* kommando hurtigt fandt ind i udleveringskøen og derfra balancerede bakken med de gode sager til bordene – nu skaffes der jo efter det moderne cafeteria-system – og mange jubilæarer

priste de gode forhold – og den gode mad; forholdene havde jo ændret sig betydeligt, siden de havde haft busseronen paa.

Kl. 2000 blev der varskoet: „Fald paa busserne –“ og disse satte kursen mod København efter en lang og indholdsrig dag. – Og saa var der jo det med Tivoli, men det var udenfor det officielle program.

Harry H.

Sø-Skæmt

En kadet overskred som fartøjsfører de for havnen fastsatte fartbestemmelser, saa alskens brænderos m. m. hvirvlede rundt i høj sø langs kajer og ved landgangstrapper.

Næstkommanderende lod kadetten kalde og bemærkede:

„Kadet N. N. – har De sejlet med fuldt kraft gennem havnen?“

„Nej, Hr. Kaptajn – jeg har kun overhalet en del fartøjer, der løb fuld kraft –“

et svar, der tilfredsstillede NK.

(Efter MOV-eftr.)

I den gamle Arresødallejr var ogsaa badeforholdene endog meget primitive – baderummet var samtidig alm. passage gennem barakken. Under en lejrskole for *Kvindeligt Marinekorps* kom en ung fenrik rask ind i baderummet, der var fyldt med nymfer i skumbad, idet han varskoede: „Saa piger, nu lukker vi øjnene –“.

Under den anden verdenskrig dampede S/S STRATHALLAN over Nordatlanten med tusinder af soldater ombord. Ustandselig blev der holdt redningsøvelser – der naarsomhelst kunne blive alvor. Efter nogle dages forløb roste en løjtnant sit mandskab, fordi det var lykkedes dem at skære tiden ned til ti minutter, fra alarmen lød til de stod klar ved baadene. „I øvrigt har man aldrig hørt om et troppetransportskib, der er sunket paa mindre end et kvarter“, tilføjede han.

„Den er mægtig“, lød en stemme inde fra geleddet, „saa har vi hele fem minutter, hvor vi bare kan sidde og drive den af!“

Navigator.

Skibe og kvinder trænger altid til at blive gjort i stand.

Tysk ordsprog.

Et stjaalet Dampskib

Man skal som bekendt høre meget før ørene falder af — og denne historie, som endte i Melbourne i Australien, er lige-saa utrolig, som den er sand. *Jack Millar*, som fortalte den, sagde, at der er hændt ikke saa lidt af al slags dernede, naar det gælder skibe. Der havde været mytteri og mord paa de skibe, der i sin tid bragte straffefanger ud; der havde været anløb af pestbefængte skibe, sensationelle guldtyverier og skibsbrande m. m. Men noget saa uforskammet, som affæren med det lille dampskib FERRET i slutningen af forrige aarhundrede, er vist næppe almindelig kendt. Dog, takket være en aarvaagen politimand mislykkedes dette kæmpebluff.

Det 445 tons store dampskib FERRET var bygget i Glasgow i 1871 til jernbaneselskabet, og blev brugt som færge paa Firth of Forth før der her kom bro. De første aar forløb uden særlige hændelser, vor historie begynder først i 1880, da FERRET var kommet tilbage til Glasgow. En høflig, korrekt klædt herre, som kaldte sig *Walker*, søgte kontakt med rederne. Paa værlig vis havde han netop skaffet sig kredit i byen, og det han fortalte til rederiet, var saare simpelt, selv om det dengang var nok saa usædvanligt. Han ville chartre FERRET til et halvt aars turistrejse, og han kunne fremvise fine referencer. Det er vel ikke nødvendigt at tilføje, at de var falske.

Rederne blev meget glade for mr. Walker, som godtog alle deres betingelser, og „turisten“ var ikke sen til at gaa ombord. Han fik skrabet en besætning sammen i havnen og i oktober 1880 dampede han nedad Clyde og ud i den Irske Sø.

Første havn var Cardiff, hvor mandskabet blev sat i land og en ny besætning paamønstret. Ifølge andre, ligesaa falske papirer var han nu „Ejer“ af FERRET og han havde to kammerater med sig, den ene var „Skibsfører“, den anden „Hovmester“.

Gennem flot optræden fik han fyldt kul og provianteret for flere maaneder, og han var ikke den mand, der gjorde noget halvt: han sørgede for, at det var det allerbedste „flaskefoder“, der kom med. Da den sidste kasse var kommet vel ombord, dampede FERRET raskt ud fra Cardiff for at begynde paa „turistreisen“.

Det varede ikke længe, før skibshandlerne savnede de penge, som skulle komme, og de henvendte sig til slut til rederiet i Glasgow, som paa sin side heller ikke havde faaet penge. Det blev nu opdaget, at Walkers referencer var falske. Myndighederne og Lloyds blev straks alarmeret, ligesom britiske konsulær verden over blev adspurgt, men nogen oplysning om FERRET fik man naturligvis ikke.

Ugerne blev til maaneder, og der gik panik i rederne. I Glasgow-aviserne for 12/2 1881 indrykkede de en nok saa enestaaende annonce:

Dampskib mistet, stjaalet eller rømt —

Det er vel nok det sjældneste avertissement vedrørende et skib, der nogensinde er trykt. Endelig efter yderligere nogle maaneder til, rapporterede Gibraltar, at FERRET var passeret tæt forbi og havde vist sit internationale flagkendingssignal. I protokollerne blev indført, at skibet var indpasseret til Middelhavet fra Atlanterhavet; og der var saa tilføjet, at dagen efter blev en redningsbaad, nogle redningsbælter og andre genstande fra FERRET skyllet op paa stranden ikke langt borte, saa man gik ud fra, at skibet var sunket.

Da denne melding indløb, udbetalte assuranceselskabet forsikringssummen til ejerne.

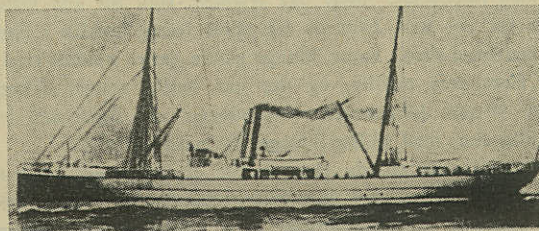
Men det der egentlig var sket var, at „Ejeren“ med fortsæt havde ladet sig rapportere fra fæstningen. Da Gibraltars

signalstation observerede FERRET paa vej ind i Middelhavet, havde skibet gul skorsten og blaamalede redningsbaade, men ikke saa snart var det ude af syne, før mandskabet blev sat til at male skorstenen sort og redningsbaadene hvide, ligesom skibets navn samtidig blev ændret til BANTAN.

Efter mørkets frembrud gik det paa modsat kurs og stod igen ud i Atlanterhavet, og da det var tæt ud for Gibraltar kastede de redningsbaade og det andet overbord. Det gik alt-saa som „Ejeren“ havde haabet: alle troede at fartøjet var forlist.

Paa dette tidspunkt var mandskabet blevet mistænksomt, der skete saa meget mærkeligt ombord, hvorfor „Ejeren“, som forventede mulige vanskeligheder, samlede folkene i kabytten. Han brugte alle de trick, han kunne, og hele sin eminent overtaleskunst, idet han forklarede dem „i al hemmelighed“, at han var en amerikansk oberst, som ønskede at udlette alle spor, da han ellers ville komme for retten af politiske grunde. Som ejer af BANTAN ex FERRET krævede han derfor ubetinget lydighed og loyalitet. Han ville ikke tøve med at skyde enhver ned, som prøvede at forraade ham, og han ville ikke for nogen pris blive udleveret til hjemlandet.

Han lød saa inderlig troværdig, at mandskabet tog hvert ord for gode varer. De syntes, at han var noget af en helt, og lovede at gøre, hvad de kunne.

Efter at have været indenom San Antonio, en af de Kapverdiske Øer efter proviant og vand, dampede BANTON til Santos i Sydamerika. „Ejeren“, Walker, som atter brugte et nyt navn, gik i land og skaffede sig med sin glatte tunge en værdifuld kaffelast til Marseille. Men — næppe var de stukket til søs, før han ændrede kurs mod Kapstaden, hvor kaffelasten blev solgt, saa „Ejeren“s, „Kaptajnen“s og „Hovmesteren“s pengeskrin svulmede.

Men forretningsmændene i Santos sad tilbage med en lang næse ligesom deres brødre i Glasgow, Cardiff og San Antonio havde gjort det.

Fra Kapstaden blev BANTAN udklarert til Mauritius, hvor de atter provianterede og fik noget last — fremgangsmaaden var stadig den samme.

Fra Mauritius blev kursen sat mod Albany i Westaustralien. Paa denne tur blev skibets navn atter forandret, saaledes at de stod havnen ind med S/S INDIA. — Samtidig havde „Ejeren“ paany skiftet navn, nu kaldte han sig for Henderson.

De vakte ingen mistanke i Albany og efter et kort ophold i King Georges Sound for vand og proviant, gik INDIA til Melbourne. Den 20. april ankrede de ved Queenscliff, for at karantænemyndighederne kunne komme ombord. *James Davidson*, den politimand, som ledsagede doktoren ombord, blev den tue, som væltede læsset. Han havde tilfældigvis læst om S/S FERRET, som var forsvundet i Storbritannien, og da INDIA aldrig før havde været i Melbourne og lignede det savnede skib meget, begyndte han stiltørdigt at snuse lidt til sagerne. Under „INDIA“ skimtede han andre bogstaver, og dermed fik han for alvor mistanke. Nu blev Toldvæsenet alarmeret og de bordede skibet, da det ankrede i Williamstown, men alle var enige om at optræde med forsigtighed, saaledes at de ombordværende ikke skulle faa mistanke.

I mellemtiden blev der holdt skarp vagt over skibet, og enhver af mandskabets bevægelser blev kontrolleret — alt medens der i Skotland blev søgt yderligere oplysninger om det savnede FERRET.

Noget af det første man lagde mærke til var, at „Kaptajnen“ aldrig viste sig paa dækket, og at mandskabet stort set holdt sig ombord. „Henderson“ havde præsenteret sig som ejer, og da han endelig gik i land, tog han vejen op til et skibsmæglerfirma. Han ville sælge skibet. Men mæglerne trak efter ordre forhandlingerne i langdrag, og INDIA blev liggende i Melbourne baade i uger og maaneder.

Til slut blev „Henderson“ nervøs og begyndte at lægge to og to sammen.

Han erkendte, at baade han og skibet var under opsigt, og han ville selvsagt ikke vente paa, at slaget skulle falde. Han og de to andre bedragerer forlod skibet, og haabede, at det vældige australske fastland ville opløse dem.

Samtidig kom der oplysninger fra Scotland Yard og Toldvæsenet ledsaget af bevåbnede detektiver og havnepoliti bordede skibet, som blev belagt med arrest. Det viste sig, at navnet paa skibsklokken var filet ud og mange andre steder var der gjort forandringer for at skjule, at skibet virkelig var S/S FERRET.

„Henderson“ og hans kammerater kom ikke langt væk, de blev arresteret i Seymour og sendt tilbage til Melbourne, hvor „Ejer“, „Skibsfører“ og „Hovmester“ kom for retten den 18. juli. Alle tre var de kendt under mange forskellige falske navne. Efter en uges retssag fik „Ejer“ og „Hovmester“ hver 7 aars fængsel og „Kaptajnen“ det halve. Pengesedler og konstanter til et beløb af £ 9.000 eller 180.000 kr. blev fundet i forskellige gemmesteder ombord.

Efter Viceadmiralitetsordre blev FERRET nu solgt i Melbourne, og en mand ved navn *Whinham* fra Adelaide købte skuden. To aar senere var skibet indsat i kystfart i Sydaustralien, og her blev det totalt vrags ved Yorke Peninsula i november 1920.

FERRET-sagen er uden tvivl den mærkeligste og mest udspekulerede svindel man har hørt om i Melbourne — og maaske ogsaa de fleste andre steder i verden.

Efter „Norsk Kystvakt“.

Fra Hav og Havn

Landets formentlig største kirkeskib i Danmarks højest beliggende kirke, Ousted kirke ved Ejer Bavnehøj, kræves fjernet af Nationalmuseet, fordi man finder skibet uegnet til kirkerummet.

Det er en tro kopi af Fr. IV's største og mest frygtede krigsskib FREDERICUS QUARTUS, det er 2,35 meter langt og 2,10 meter højt.

Skibet er skænket af en gammel, endnu levende dame, som ønskede at vise sin hengivenhed over for sin barndoms kirke, og det er skaaert af maskinsnedker Bent Bentson, Vejle, som har brugt 2000 timer til arbejdet. Modellen af det gamle orlogsskib bliver antagelig anbragt i vaabenuset.

En ny lodsbaad til Frederikshavn Lodseri er afleveret fra Ørskovs Staalskibsværft i Frederikshavn, oplyser Lodsformand G. V. Huth. Det nye fartøj er med sine 100 tons Skandinaviens største lodsskib. Det har kostet 1,1 mill. kr. og ejes af de 17 lodser, der er knyttet til Frederikshavn Lodseri.

For første gang siden Winston Churchills død i 1965 ringede den store skibsklokke hos Lloyds i London den 15. august. Der blev ringet to gange — altsaa bebudelsen af en glædelig meddelelse — og den gik ud paa, at det 500 BRT tankskib STAINLESS CARRIER var naaet i havn i Mombassa efter at have været meldt savnet paa en rejse fra Aden.

STAINLESS CARRIER, der føres af Kaptajn J. Theisen, var blevet forsinket i 7 dage af monsunen. Skibet var i ballast, og under rejsen brød skibets radiostation ned.

Denne gang gik det godt — men en langt værre ulykke skulle senere overgaa skibets fører, den 27-aarige Kaptajn J. *Svane Theisen* fra Dragør, idet han ved en fejltagelse blev skudt ned paa en gade i Aden den 29/10 af en arabisk nationalist.

Midt i det forrige århundrede oprettede færgekarlene i Gaabense paa Nordfalster et legat „Gaabense færgeløbslegat“.

Legatet blev oprettet for at sikre enkerne. Dem var der altid nogle af dengang, da færgekarlene med primitive skibe var ene om at forcere Storstrømmen og dermed stod den eneste færgeforbindelse mellem Falster og Sjælland. Legatet blev oprettet med en sum paa 3000 kr. ialt. Renterne af disse penge skulle hvert aar tilfalde enker efter færges- og rorkarler.

I dag administreres det usædvanlige legat af Nørre Vedby Sogneraad, men man har maattet vige lidt fra de oprindelige legatbestemmelser, for der lever ikke mere enker efter færgekarler. Legatet er netop tildelt frøken Ella Andersen i Gaabense, hvis bedstefar i sin tid var færgekarl. Legatets størrelse er i dag paa ca. 130 kr. aarligt, og det har nok været noget lig en aarsløn for 100 aar siden.

Det lyder som en krigsrapport: to kuttere sænket, fem fiskerbaade beskadiget, to lodsbaade ramt — men det er faktisk resultatet af sandsugeren RON WOOLAWAY's mesterlige navigation, da den skulle lægge til ved sin sædvanlige kaj i Newhaven.

I stedet for at lægge til, skubbede det klodsede fartøj paa 478 ton til en gruppe mindre fartøjer: kutteren MOSS ROSE sank, kutteren LOSE MAID knustes imod bolværket, andre fartøjer fik lønningen revet op og køjerne knust.

Endelig lykkedes det for skipperen om bord paa RON WOOLAWAY at standse uhyret ved at kaste anker — lige paa dækket af kutteren ETHEL, der gik til bunds.

Skaden anslaaes til 10.000 pund (200.000 kroner). Sandsugeren kom ikke noget til.

Et af verdens ældste romfirmaer, O. C. Balle, Flensborg, har i anledning af sit 250 aars jubilæum betænkt dansk og tysk foreningsliv med store gaver.

Sømandsforeningen af 1856 fik ved en festlighed i Flensborg overrakt en check paa 25.000 kr., og Deutsche Gesellschaft zur Rettung Schiffbrüchiger modtog 25.000 D-mark. Direktør Herman G. Dethleffsen gav det runde beløb til Sømandsforeningens repræsentant, Kontreadmiral E. J. Saabye, København. Pengene skal bruges til driften af sømandsboliger blandt andet i København.

Motiveringen for O. C. Balles donation er den aarelange forbindelse, firmaet har haft med Danmark. Det er stiftet af en sønderjyde og opretholder en filial i Aabenraa.

Orlogsgasterne paa en base i San Diego i Californien maa gerne lade sig underholde af Go-go-danserinder om aftenen — men ikke i frokostpausen. — Denne beslutning er truffet af basens chef, Kontreadmiral Frank Brandley, som har givet ordre til standsning af de laarkorte Go-go-pigers optræden i frokostpausen i Marinernes klub i San Diego.

Nyt fra

MARINEHJEMMEVÆRNET

Efter at der er godkendt et meget smukt udformet vaabenskjold for Marinehjemmeværnet, er dette nu fremstillet som knaphulseblem og som manchetknapper i sølv – prisen er henholdsvis kr. 8.– og kr. 50.–.

Hjemmeværnsflotille 329, *Bornholm*, har været paa et 10 dages togt til Drammen i Norge formidlet gennem Marineforeningens landssekretær. Gennem UNDER DANNEBROG vil Flotillen gerne bringe en tak til *Drammen Orlogsforening* og *Sjøheimeværnet* i Drammen for gæstfrihed og for de venskabsbaand, der blev stiftet mellem disse og flotille 329. Vi modtog en gæstfrihed uden lige og siger tak for de uforglemmelige dage vil tilbragte i Drammen og omegn.

Paa HVF 329.s vegne

Aage Olsen,
næstkommanderende og næstformand i
Marineforeningens Bornholms afd.

3 af de københavnske Hjemmeværnsflotiller har med mandskab og fartøjer bistaaet *Det militære Læseselskab Rendsborg*, en studiekreds af officerer fra Danske Livregiment i Høvelte, paa en fæstningshistorisk ekskursion til den gamle Københavns Søbefæstning med besøg paa Marinestation Dragør (gl. Dragørfort), Flakfort og Middelgrundsfort under ledelse af fæstningshistorikeren, Major (R) A. N. Hvidt fra den kongelige Livgarde.

En „historie“ fra Marinehjemmeværnets første dage paa *Slipshavn*:

Der blev øvet i de forskellige posters pligter m. m. – herunder ogsaa en Udkigs.

En ældre HJV-gast fik post paa den gamle skansevold som udkig og skulle varsko for ind- og udgaaende skibe o. l.

Nu driver DSB jo ren „sporvejsfart“ med de mange færger paa Nyborg fjord, saa da vor gast saa og saa mange gange havde prajet: „Færge for indgaaende – Færge for udgaaende“, forespurgt han til slut: „Har man da ikke en rejseliste her paa skolen?“

Gamle Reserveofficerer - se her!

I anledning af sit 50 aars jubilæum i november 1968 har *Foreningen af Søofficerer i Reserven* til hensigt at udsende et særligt festskrift.

Det vil være af stor interesse hertil at faa samlet saa mange historiske og biografiske oplysninger om og af tidligere og nuværende Søofficerer (R) – Reserveløjtnanter – Maanedslieutenanter, hvorfor man beder give et praj, dersom der i familiearkiver, fotosamlinger o. l. forefindes noget om Flaadens Reserveofficerer.

Se efter i gamle skuffer og fjerne skabe, der ligger nok noget materiale af interesse. Det vil man meget gerne laane til nansom affotografering med hurtig returnering.

Marineforeningens Hovedkontor modtager gerne alt saadant historisk materiale, da det er MF.s Landssekretær, der skal udarbejde det omhandlede festskrift.

Støt vore annoncører —

— de støtter os!

Aarets landsskyttestævne begyndte med en kammeratlig sammenkomst 9/9 paa skydebanerne i Randers Haandværkerforening.

Den gamle Skyttelavforkæmper, Tb. Dalsgaard, Kalundborg, modtager den store pokal til ejendom.

Søndagen indledtes med et skyttelavsmøde med 2 repræsentanter fra hvert skyttelav samt *Fylling* og *Schytte Hansen* fra Hovedbestyrelsen, hvor der skulle tages stilling til nye regler m. v. – der kunne dog ikke blive enighed herom, hvorfor det overdroges *Gregers Petersen*, København og *Palle Madsen*, Randers, at forsøge udarbejdet nogle enklere og klarere regler. Man var glad for Hovedbestyrelsens interesse for skyttelavssagen og taknemlig for den af HB udsatte pokal. Der var ogsaa fremskaffet tilbud paa en ny 10-aars pokal til hovedskydningen og taknemlig for den af HB udsatte pokal, som fra næste aar tilkommer som en evigt vandrende pokal, tilvejebragt for midler fra Kommandør *Evers* fond. Der var ogsaa fremskaffet tilbud paa en ny 10-aars pokal til hovedskydningen, som blev enstemmigt antaget. Palle Madsen overtog hvervet som pokalkasserer efter *Kongens Lyngby*, som ønskede sig fritaget for dette hverv. Næste landsskyttestævne, hvortil den nye pokal vil foreligge, afholdes af *Glostrup-Taastrup* afd.s skyttelav. Nærmere herom vil tilgaa alle skyttelav – ligeledes nærmere om arbejdet med de nye regler.

Præmierne uddeles til: E. Dalsgaard, F. Jull Møller, V. G. Nielsen, K. Nielsen, N. Adriansen, M. Rasmussen og M. Bering.

Stævnets resultater var følgende: *Kalundborg* nr. 1 med 460 p., *Kerteminde* nr. 2 med 447 p. og *Randers* nr. 3 med 443 p. Iøvrigt blev *Aarhus* nr. 4, *København* nr. 5, *Kongens Lyngby* nr. 6, *Glostrup/Taastrup* nr. 7 og *Odense* nr. 8. Bedste individuelle skytte blev *Erling Dalsgaard*, Kalundborg, med 95 p.

Forenings- meddelelser

Glostrup/Taastrup var 24/6 paa Sct. Hansturn til Slimmingekro – foruden med et eminent koldt bord forlystede man sig med konkurrencer, baal og dans, og det blev en meget vellykket aften.

Hornbæk afd. har afholdt genfs., hvor der vedtoges en kontingentforhøjelse paa 5 kr. til 15 kr. Følgende valgtes til bestyrelsen: Bogholder *Tb. Jessen*, formand, Ingeniør *Flem. Borchorst*, kasserer samt Malermester *Brolle Sørensen*.

Kerteminde afd. fejrede 1/8 sin 25 aars stiftelsesfest. Som gæster saas formanden for Marineforeningen, *KK K. Hertz*, formanden for Odense afd. *E. D. Fylling* samt formændene for de stedlige Garder- og Forsvarsbroderforeninger. Afd.s formanden, som havde bestridt dette hverv gennem alle 25 aar, modtog af MF.s formand en baadsmåndspibe med kæde, ligesom der blev uddelt 25-aarstegn til 25 medlemmer, herudover var der mange gaver og hilsner, bl. a. en stor kostbar bog fra afd.

Aarhus afd. deltog 14/8 i Kongemodtagelsen paa Aarhus havn, hvor det „halve“ Aarhus var mødt op i anledning af Tronfølgerparrets første officielle besøg i byen. Afd. stod – som reglementet byder – da de kongelige ankom med DANNEBROG – paa højre fløj med flag og 12 mand under kommando af afd.s formanden *Birthin*, som efter at have afgivet melding modtog haandtryk af saavel Majestæterne som tronfølgerparret.

Holbæk afd.s fregatskydning fandt sted 19/8 om eftermiddagen – det var specielt af hensyn til damerne, saaledes at de kan møde til middagen med præmieuddeling og dans. Afd. har indført, at ogsaa ikke-medlemmer kan deltage i skydningen, dog ikke i nedskydning af skroget, dette kan kun ske af medlem til medlem. I løbet af lørdagen naaede man kun at nedskyde 4 sejl, hvorfor man tærnede til igen næste søndag formiddag, da Grosserer *Vigo Skovgaard* kunne hyldes som aarets fregatkaptajn. Der var da ogsaa afgivet 1021 skud mod henholdsvis 588 og 455 de to foregaaende aar – der bygges for gode fregatter i Holbæk.

Roskilde afd. – der er ophavsmanden til fregatskydningerne – samlede den 26/8 – ogsaa om eftermiddagen – til denne alvorlige handling. Ogsaa her mødte damerne til middagen med præmieuddelingen, ligesom der ogsaa var arrangeret keglespil og skiveskydning for dem.

Korsør afd. har iflg. dagspressen faaet god vind i sejlene, det skyldes ikke mindst at byen er blevet flaaedebj med NATO-base. Den store medlemsskare vil nu arbejde paa oprettelse af en Marinestue.

Herning afd. fejrede 2/9 sin 25-aars stiftelsesdag, som indledtes med kransenedlægning paa afdøde formænd og æresmedlemmers grave. Ved middagen var der mødt 10 af de 12 gamle gæster, der skulle have 25 aars-emblemet, ligesom 6 nye medlemmer blev optaget. Hovedbestyrelsesmedlem *Schytte Hansen* fra Randers, holdt festtalen og overrakte en baadsmåndspibe med kæde fra Hovedbestyrelsen. *Bøgh-Sørensen* priste det gode sam-

arbejde mellem Herning og Silkeborg. Paa en hilsen til Æresformanden modtoges en telegrafisk tak, ligesom der kom mange hilsner og telegrammer.

Kolding indledte 2/9 sit efteraarsprogram med den aarlige skydning, med paafølgende kaffebord og præmieuddeling i Munkedamspavillonen.

Glostrup/Taastrup afholdt 7/9 medlemsmøde med forevisning af smukke farvefilm fra den canadiske ambassade. Ved Tronfølgerens bryllup var afd. repræsenteret med sit flag og ved formanden i Marineforeningens opstilling (15 mand fra Distrikt I).

Aarhus afd.s viceformand *E. Thomsen* og sekretæren *Frank Sørensen* repræsenterede afd. ved 30-aars jubilæet 9/9 i venskabsafdelingen: *Flottans Män* i Göteborg.

København, *Frederiksberg* og *Glostrup/Taastrups* medlemmer drog paa Sundtur 14/9. Med lejet „skiv“ nød man god mad og drikke samt „Øresunds natdunkle blaa“ – og saa var der bal paa dækket – det var en fin oplevelse, der kun opfordrer til videre samarbejde.

Hørsholm/Rungsted afd. har flyttet sin Marinestue til Restaurant *Vejlehus*, Rungstedvej 4, Hørsholm. Den 16/9 blev den nye stue indviet, og det skal siges, at det store arbejde med indretningen af lokalerne vidner om fælles interesse for at afd.s samlingssted kan blive saa indbydende som muligt, og der ligger mange timers arbejde bag resultatet.

Helsingør afd. havde 17/9 arrangeret en udflugt med besøg paa Torpedostationen Kongsøre i Odsherred ved Isefjorden, senere var der en afstikker til et hyggeligt kaffebord – der er blot ikke hørt noget om kontakt med Holbæk eller Nykøbing Sjælland. Afd. paa denne tur.

Kongens Lyngby afd. indledte sæsonen med at byde paa gule ærter med hvad dertil hører paa *Lottenborg* 20/9.

Aarhus afd. besøgte 21/9 CERES Bryggerierne, der skrives meget klart: „... hvor vi først beser den pragtfulde, meget fine model af den berømte engelske clipper CUTTY SARK“. – Interessen for besøget var overvældende.

Skagen afd. havde 24/9 forhyret m/s STELLA MARINA for sammen med kammerater fra *Hirtshals*, *Frederikshavn* og *Hjørring* at besøge Marstrand, der var rigeligt med proviant – og ogsaa her var der dans paa agterdækket.

Glostrup/Taastrup havde kaldt til møde 5/10 under mottoet: „Mød din Landsformand“, hvor *KK K. Hertz* fortalte meget interessant om Danmarks søkrigshistorie helt fra 1807 og sluttede med at læse det berømte digt om *Terje Vigen* – en virkelig god aften med fuldt hus.

Aarhus afd. holdt foredragsaften i Marinestuen 2/10, hvor Landssekretær *S. A. Nielsen* causerede om Civilforsvaret og her til viste en film om brand-, rednings- og signaltjeneste. Diskussionen, der fulgte, blev da ogsaa meget livlig.

Gentofte afd. holdt 4/10 sin traditionelle pakkefest, af hvis overskud de første 250 kr. gaar til iklædning af en GEORG STAGE-dreng.

Helsingør afd. samlede sine medlemmer til bancospil med fine gevinster – indbydelsen lød: „... paa med landgangstøjet, og fat om Lillemor“ – de der gjorde saa, fik ogsaa en hyggelig aften.

Esbjerg afd. fejrede sin 45 aars stiftelsesdag 5/10 ved en festlig sammenkomst 7/10, det blev samtidig en officiel indvielse af Marinestuen; man sluttede med en munter dans og det blev en god marineaften.

København afd.s første „Manneaften“ i sæsonen løb af stabelen 5/10 i Marinestuen i Kongens have. Orlogspræst *H. Rørskou* fra Søværnets Eksercerskole i Avderød fortalte om sine

oplevelser som Orlogspræst og velfærdsmand paa fregatten PEDER SKRAMs togt til Amerika og viste nogle smukke farvelysbilleder i tilslutning hertil. De amerikanske orlogspræster havde tilrettelagt store arrangementer for besætningen, bl. a. besøg i *Det hvide Hus* m. m.

Roskilde afd.s Kegleklub begyndte 6/10 sin træning i Roskilde-Hallen kl. 19.30 og fortsætter hver fredag samme tid og sted.

Hjørring afd. indbød sine medlemmer til „Aabent Hus“ i Marinehjemmeværnets hus i Hjørring. Afd. har et udmærket samarbejde med MHV.s Hjørring Division, og grejet fra den nedlagte Marinestue beror i gode hænder i MHV.s hus.

Viborg afd. hejser sit nye flag.

Viborg afd. fejrede 7/10 sin 25 aars bestaaen ved en fest med tilslutning over forventning. Afd.sformanden, Bogtrykker *Nørhaven* bød velkommen og mindedes de tre kammerater der midt under krigen tog initiativ til afd.s oprettelse. Marineforeningens formand, der sammen med sin frue, var til stede hyldede afdelingen og uddelte 27 stk. 25-aarsemblemer samt overrakte en baadsmandsibe med kæde fra Hovedbestyrelsen. Som gave fra Danmarkssamfundet blev et nyt flag hejst for første gang og forskellige gæster fra naboafdelingerne bragte deres lykønskninger, ligesom een af stifterne berettede om stiftelsesgenordighederne. Æresmedlemmet *Peter Vindum* holdt en inspirerende tale for damerne og selvfølgelig blev der sendt en telegrafisk hilsen til Æresformanden, der svarede telegrafisk med alle gode ønsker for afdelingen.

Odense afd. maatte beklageligvis aflyse sin udflugt med damer i sept., men samledes 10/10 til familieaften i restaurant „Skoven“, hvor man indbød til dans efter skafningen.

Kongens Lyngby afd.s medlemmer mødtes 12/10 for at høre Orlogspræst *H. Rørskous* udmærkede foredrag: „Med PEDER SKRAM paa togt til Amerika“ – det gav et frisk pust fra Søværnet.

Marineforeningens Skyttelav, København fejrede 21/10 lavets 51 aars fødselsdag med keglespil for piger og drenge i alle aldre, og da dette og andre spil var overstaaet, samledes man til „bussebord“ med præmieuddeling. Som sædvanlig har fødselsdagsfesten i lavet været baade munter og fornøjelig.

Bogense afd. fejrede lørdag den 21/10 25 aars jubilæumsfest, „dagen“ var dog den 23. oktober.

Festen fejredes paa Bogens Hotel. Til stede var Marineforeningens formand, Kommandørkaptajn *Kai Hertz*, som overrakte en original baadsmandspibe i kæde. Formanden for Odense afdelingen, ingeniør *Fylling*, overrakte en gave fra Odense afdelingen.

Der var forsamlet 48 kammerater og damer til spisning.

MF.s formand gav en interessant skildring af Marinens historie og fortalte med lune om enkelte tildragelser inden for Søværnet. Kommandørkaptajnen fremhævede vor marinestues maritime historiske billeder og objekter, hvoraf mange var af stor sjældenhed.

Formanden for afdelingen *A. Vestergaard* gav et rids over afdelingens 25 aars tilværelse og omtalte forskellige begivenheder inden for foreningens virke.

Afdelingen startede med 43 medlemmer, hvoraf 15 medlemmer stadig er aktive. I dag er medlemstallet 58.

Der blev talt og sunget for Konge, Flag og Fædreland, og festen sluttede med en rask svingom, selv vore ældste medlemmer paa over 80 aar svingede sig i dansen til de smaa timer.

Helsingør afd. drog 22/10 paa sin traditionelle fisketur paa Sundet med præmier – baade for den, der fangede flest fisk og for den, der tog den største. Alle havde proviant med selv – „og slap en daler“ til kassereren.

Frederiksberg afd. holdt foredragsaften 24/10 med Orlogs-kaptajn *J. Frederiksen* som foredragsholder over emnet: „Politikationen 19/9 1944 og tiden der efter“ – en interessant aften.

Randers afd. indledte vintersæsonen med en indvielsesmiddag i anledning af Marinestuens flytning til Haandværkerforeningen, man glæder sig i afd. over atter at have faaet stuen under fast tag.

Hjørring afd. afholdt 28/10 sin aarlige fregatskydning – resultaterne er dog endnu ikke naaet frem til redaktionen.

Glostrup/Taastrup nød 2/11 ogsaa godt af Orlogspræst *H. Rørskous* udmærkede foredrag og smukke lysbilleder fra PEDER SKRAMs Amerika-tur.

Godthaab afd. har sendt et efteraarsbrev, og det udviser som altid liv og aktivitet i vor nordlige afdeling. Der er mange forskellige opgaver at arbejde med: højtideligheder ved mindeankeret, naar fremmede orlogsskibe kommer paa besøg; frimærkeindsamling til fordel for Kommandør Lichtenbergs fond – dette har nu 100.000 kr. i obligationer, altsammen indsamlet af en dygtig arbejdende organisation. Der indsamles gamle effekter fra sejskibstiden til museet i Godthaab; der arbejdes med at faa unge grønlændere med skoleskibene – jo, det er en kreds af kammerater med initiativ og rigdom paa ideer.

Aarhus afd.s kammerat, fhv. Vaskemester *Anders Viggo Petersen* døde 18/11 1966 og bisattes i stilhed.

Glostrup/Taastrup afd. har ved Værkfører *Aage P. A. Damms* død mistet et af sine trofaste medlemmer, en flittig stamgæst i „Kahytten“. *Aage Damm* fyldte 70 aar sidste efteraar, han hørte til de medlemmer, der i 1962 blev overflyttet fra den nu nedlagte Damhussø afd.

Skagen afd.s medlem, Stationsbestyrer for Decca-stationen paa Samsø, *Carl Bagh*, er 10/7 afgaaet ved døden 67 aar gammel. *Bagh* vil af mange huskes fra hans lange tid som radiotelegrafist paa D.F.D.S.' Aalborggrute.

Los Angelos-afd.s formand, *E. Gutenberg Dahlquist*, der samtidig var suppleant til Hovedbestyrelsen for XIII Distrikt, Oversøiske afdelinger, afgik 10/9 ved døden under sit lange ophold herhjemme.

Aarhus afd.s medlem gennem 43 aar, Rejseinspektør *K. A. Knudsen* døde 16/9 i sit 75. aar og blev begravet i stilhed.

Københavns afd. melder om 3 dødsfald indenfor medlemskredsen: Pensionist *P. H. Hansen*, Mejeriejer *J. K. Andersen* og Repræsentant *H. Bastrup-Birk*. Sidstnævnte var afdelingens ældste medlem og havde været med siden afd.s oprettelse i 1914 – alle deltog til det sidste ivrigt i afdelingens møder.

Aarhus afd.s medlem, grosserer *Axel Tb. Abildgaard*, døde 12/10, 73 aar gammel, og blev begravet i stilhed. Han havde været medlem i henved 40 aar og var en aarrække formand for den lokale Kystartilleriforening, som han var æresmedlem af.

ÆRET VÆRE DERES MINDE

MARINE-FORENINGEN *gratulerer*

- 23/8 *Frits Hansen*, mangeaarig revisor i Frederiksværk afd., 60 aar.
12/9 *P. Kofoed-Petersen*, Glostrup/Taastrup afd., 50 aar.
19/9 Tjener *Rudolf Serritslev*, Hellerup, Kongens Lyngby afd., 65 aar.
26/9 Købmand *Johannes Larsen*, tidl. Formand for Frederiksværk afd., 70 aar.
15/10 Pensionist *Poul Jensen*, Frederiksberg afd., 70 aar.
17/10 Fabrikant *S. Karlsson*, Københavns afd. - og tillige kasserer i Marineforeningens Skyttelav, København, 50 aar.
19/10 Kaptajn og forhyringschef, tidl. Reserveløjtnant *Axel M. Hansen*, 75 aar.
3/12 Mekaniker *Axel Madsen*, Kværndrup, Svendborg afd., 50 aar.
5/12 Bagermester *H. H. Larsen*, Københavns afd., 50 aar.
9/12 Tjener *Egon Thomsen*, Næstved afd., 50 aar.
9/12 Materielregnskabsfører *P. la Cour Olsen*, bestyrelsesmedlem i Aarhus afd., 65 aar.
9/12 Kammerherre *Rudolf Lassen*, Gentofte, Svendborg afd., 85 aar.
10/12 Fuldmægtig *G. Honnens de Lichtenberg*, Københavns afd., medlem af Hovedbestyrelsen, Marineforeningens Landssekretær og Redaktør, 65 aar.
13/12 Fiskeskipper *Søren O. Sørensen*, Hals afd., 50 aar.
19/12 Vagtmænd *Robert Nielsen*, Københavns afd., 70 aar.
19/12 Skibshandler *K. I. Andersson*, Holbæk afd., 70 aar.
21/12 Skibsfører *C. H. Luckow*, tidl. bestyrelsesmedlem i Københavns afd., 65 aar.
21/12 Købmand *E. Petersen*, Horsens afd., 65 aar.
22/12 Havnekaptajn *Knud Morbech*, Aarhus afd., 60 aar.
27/12 Frisørmester *A. Nielsen*, Horsens afd., 75 aar.
29/12 Tømremester *M. Kastrup*, Randers afd., 60 aar.
29/12 Købmand *I. Grønfeldt*, Horsens afd., 65 aar.
30/12 Købmand *William Petersen*, Marielyst, Nykøbing F. afd., 60 aar.
31/12 Revisor *Argyll Olsen*, Haneborg, Nykøbing F. afd., 50 aar.

1968

- 14/1 Tjener *Henry Sørensen*, Næstved afd., 50 aar.
10/2 Lokomotivfører *E. W. Buch*, Næstved afd., 70 aar.
19/2 Salgsinspektør *Børge Cederstrøm*, Nykøbing F. afd., 50 aar.

Bog anmeldelser

Per Eilstrup: Tordenskiold. Peter Wessel og hans tid, med indledning af Tordenskiold-kenderen *Hans Chr. Bjerg*. La-demans Forlag.

Forfatteren fortjener ros for at have samlet og faaet udgivet dette interessante og smukke værk om vor store nationale søhelt. Der var behov for en moderne bog, der i sin form og op-sætning kunne tiltale vor tids ungdom og vække dens interesse for Tordenskiolds liv og virke. Til tider er sproget og kommentarerne maaske vel friske, men først og fremmest gennem de talrige og meget smukke illustrationer har værket sin store betydning, ved at faa disse samlet paa een haand. Man glæder sig især over det smukke, men ret ukendte ungdomsportræt af søkadetten Peter Wessel („Kadetbilledet“), som beklageligvis er forsvundet for offentligheden, men dog menes at eksistere. Tænk, om det en gang kunne komme frem i lyset.

Under redaktion af *Niels Jørgensen* foreligger 6. bind af „Fem aars kamp for friheden, Sejren“. Betydningsfuld og interessant læsning, specielt for de unge, hvem besættelsen og hvad dermed fulgte, vel næppe staar helt klar i detaljerne. Gennem de mange illustrationer trækkes de sidste dages kampe under krigen og frihedens jublende glæde over vort land frem - det giver samtidig plads for mange alvorlige minder og tanker.

Rachel Carsons „Havet omkring os“ giver med sine rigt illustrerede tekstsider og hele sit levende indhold mange interessante enkeltheder om sø og hav, om marinebiologi, de store dybders geologi og om havenes udnyttelse. Et lødigt værk, der er lettilgængeligt paa grund af sin enkelhed og klarhed. En straalende julegave til baade unge og gamle.

Vikingen sender som altid, præcist og i god tid, sit smukke julehæfte, fuldt af dejlige illustrationer og godt læsestof for søens mænd. Ogsaa i aar en fuldræffer - husk det i julepakken til de farende sømænd.

Marineforeningens mange medlemmer kendes paa naalen med

Faas paa hovedkontoret eller gennem afdelingen.

AALBORG

Aalborg Sømandshjem

Hyggelige restaurationslokaler og god mad

Nymonterede værelser

Nyhavnsgade 60 - Tlf. *12 19 00

AARHUS

Aarhus „Artol“ Renseri

Telf. 3 00 30

Villy Kyst Glarmester

Telf. 6 96 96

Tordenskjoldsgade 3 - Aarhus

Aargang 8968/1928

Aarhus Maskinfabrik

Telf. 3 67 44

Kraner - gravemaskiner og transportanlæg

A/S Aarhus Flydedok og Maskinkompagni

Telf. 3 40 00

- han regner Aalborg støvnet som gevinst for det nordiske samarbejde

BORNHOLM**Skibsprovantering**

John Hintzes enke - Rønne

Alfred Th. Haagensen

Juveler, Guldsmed & gravør

Store Torv 8 - Telf. 270

ESBJERG**Claus Sørensen**

Esbjerg

H. J. Christensen & Søn

Vaadbinderi og tovtørreri

Esbjerg

„Hotel Spangsberg“

Mødested for Marineforeningens medlemmer

Esbjerg Telf. (051) 2 17 55

FREDERIKSHAVN**Electra I/S**Elektroinstallatørfirma
Telf. 2 02 39

Danmarksgade 38 Frederikshavn

Johan Damsgaard

Kolonial & skibshandel

Telf. 2 26 22 Frederikshavn

P. ConradsenTeknisk maskinforretning
Skibsartikler - Olie

Telf. *2 09 00

Einer Sørensen & Co.Stevedore
Telf. *2 14 00

Havnegade 11 Frederikshavn

FYN**Aktieselskabet
Svendborg Skibsværft****Carl Antonsen**

Guld- og sølvmed

N. Due-Petersen & Kryger

Ingeniører

Telf. 21 41 18 (3 ledn.) - Svendborg

HIRTSHALS

Sig det med blomster

„Viola“

Telf. 94 10 74

Levorsen & JørgensenLys - kraft - skibsinstallation -
ekkolod

Betjening dag og nat

Telf. Hirtshals 94 10 11

HORSENS**Horsens Sølv****KOLDING****Klaaborgs Conditori**

Østergade 18-20

NYKØBING F.**Nykøbing F. Bryghus**

Lager og pilsner

NYKØBING M.**Morsø Støbegods**

Nykøbing Mors

Aktieselskabet
N. A. Christensen & Co.
Kongelig hofleverandør**RANDERS****Aktieselskabet
Bryggeriet „Thor“**

Randers

Chas. MortensenSejl, presenning, flag og
teltfabrik

Randers

Telf. 2 89 88

ROSKILDEUnder Deres besøg i Roskilde bør
De ikke undlade et besøg i den
interessante marinestue**Hotel Prinsen**

Algade 13, Roskilde, telf. 35 80 10

SKAGEN**Oscar Skougaard**Aut. installatør Telf. 4 13 45
Skibsradio, sendere og pejleanlæg

Sejl, flag og presenninger

Sejlmager

Alex Jørgensen

Skagen

Telf. 4 14 23

THYBORØN**Thyborøn Fiskeauktion**

v. Albert Steen - Telf. 3 12 07